

نامجو
رکوردها
قهرمان
جهان را
شکست

۱۲ فروردین ۱۳۲۷
لین - محمود نامجو قهرمان خروس وزن هاتلر کارمند بانک ملی ایران که مدتی پیش برای شرکت در مسابقات جهانی المپیک لندن راه شد، دو شب گذشته دو رکورد جهانی جهان را شکست نامجو که ۱۸ سال دارد و تنب با دو دست هاتلر یوزن یکصد و دو و نه پوند (ابرار بود و هشت کیلو و نه جیل و نه گرم) را شکست رکورد ابرار بود و هشت کیلو و دو و شش پوند (یعنی هشتاد و هشت کیلو و نه گرم) بود است که فلا اسراروف قهرمان خروس وزن هاتلر روسی شکست کرده بود.

عملکرد ایران در ادوار مختلف بازی‌های آسیایی (بخش اول) آغاز با شگفتی و تابوشکنی

امیررضا همایون

روزنامه نگار

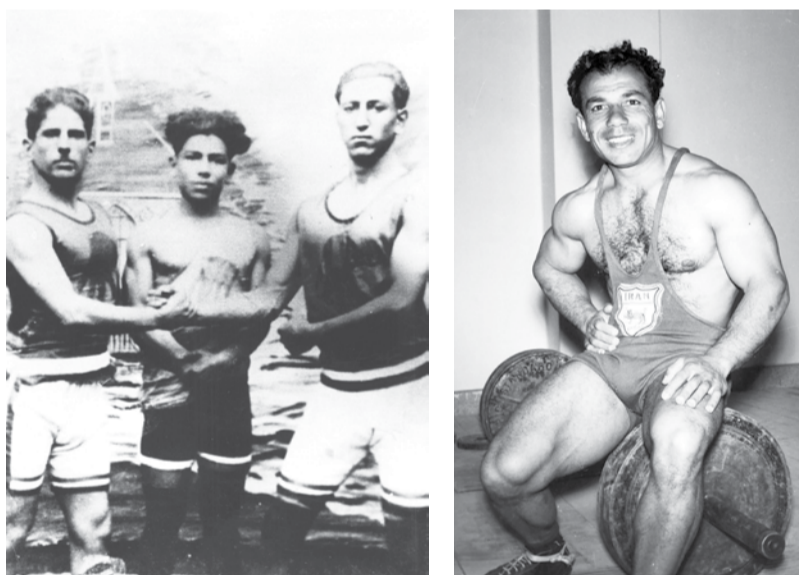
شورای المپیک آسیا در سال ۱۹۴۸ میلادی و همزمان با برگزاری المپیک لندن در این سال تصمیم گرفت یک مسابقاتی شبیه المپیک را با حضور تیم‌های آسیایی در قاره کهن برگزار کند. نتیجه تصمیم سران وقت این نهاد شد برگزاری بازی‌های آسیایی که نوزدهمین دوره این مسابقات تا چند روز دیگر به میزبانی کشور چین و شهر هانگژو به صورت رسمی و با حضور شش جی پینگ رئیس جمهور کشور

میزبان در استادیوم المپیک این شهر افتتاح خواهد شد. این دوره مسابقات در شهر هانگژو چین برگزار می‌شود. البته باید گفت مسابقات برخی رشته‌های تیمی نوزدهمین دوره بازی‌های آسیایی مانند والیبال و فوتبال، به علت طولانی بودن روند برگزاری و همچنین در پیش بودن رقابت‌های کسب سهمیه بازی‌های المپیک تابستانی ۲۰۲۴ پاریس، به صورت رسمی از یک مهر ۱۴۰۲، چند روز پیش از مراسم افتتاحیه و روشن شدن رسمی مشعل این دوره از مسابقات آغاز می‌شود. بنابراین اگر

بخواهیم تاریخ دقیق آغاز بازی‌ها را بگویم به ۲۶ شهریور ماه می‌رسیم که رقابت رشته‌های تیمی آغاز می‌شود. این دوره پس از بازی‌های ۱۹۹۰ پکن و ۲۰۱۰ گوانگژو، سومین میزبانی کشور چین در ۱۹ دوره مهمترین تورنمنت چند ورزشی قاره آسیا محسوب می‌شود. ورزش ایران اما در ۱۴ دوره این بازی‌ها حضور داشته و موفق به کسب ۵۵۷ مدال طلا، نقره و برنز شده است. ایران در هانگژو پانزدهمین حضورش در بازی‌های آسیایی را تجربه می‌کند. کاروان ایران در این دوره با ۲۱۱

وزشکار مرد و ۷۸ ورزشکار زن در مسابقات شرکت می‌کند. در دوره گذشته که تابستان سال ۲۰۱۸ به میزبانی مشترک دو شهر جاکارتا و پالم بانگ کشور اندونزی برگزار شد، کاروان ایران موفق به کسب ۲۰ مدال طلا، ۲۰ مدال نقره، ۲۲ برنز و در مجموع ۶۲ مدال شد. نتیجه‌ای که بی‌تردید کاروان ایران برای تکرار آن در این دوره کار بسیار دشواری پیش‌رو دارد زیرا ووشو؛ ورزش محبوب چینی‌ها در دوره گذشته بیشترین درصد مدال‌آوری را داشت. آنچه به نظر می‌رسد در این دوره با توجه به میزبانی

چین و حساب ویژه‌ای که آنها روی مدال‌های این رشته کرده‌اند شاید تکرار نشود. البته باید گفت ایران همچنان در رشته‌هایی مانند کشتی، وزنه‌برداری و تا حدودی تکواندو برای کسب مدال‌های متعدد شانس دارد. با این حال امیدواریم ورزشکاران اعزامی به بازی‌های آسیایی هانگژو روزهای خوبی را در طول رقابت‌ها برای مردم کشورمان رقم بزنند. مرور تاریخچه این بازی‌ها و حضور ایران در این رقابت‌ها تصویر روشن‌تری از وضعیت ورزش ایران و فراز و فرود این بازی‌ها را ارائه می‌دهد.

دومین دوره ۱۹۵۴ - مانیل فیلیپین

سران وقت شورای المپیک آسیا پس از برگزاری اولین دوره بازی‌ها در سال ۱۹۵۱ تصمیم گرفتند، تاریخ برگزاری بازی‌های آسیایی را با رقابت‌های جام جهانی فوتبال یکی از معتبرترین تورنمنت‌ها است، یکسان کنند. آنچه باعث شد رقابت‌های دوره دوم با ۱۳ سال فاصله نسبت به دوره اول برگزار شود. کاروان ایران اما به علت تداخل زمان برگزاری این دوره با رخ دادن اتفاقات دوران محمد مصدق در فضای سیاسی کشور و همچنین به وقوع پیوستن کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در این دوره شرکت نکرد. البته ایران به جز دوره دوم در بازی‌های سال ۱۹۶۲ که به میزبانی جاکارتای اندونزی و بازی‌های ۱۹۷۸ بانکوک تایلند به ترتیب به علت کمبود بودجه کشور و به وقوع پیوستن انقلاب در رقابت‌ها حضور نیافت. آنچه باعث شد کاروان ایران در حال حاضر تنها ۱۴ دوره در بازی‌ها حضور داشته باشد.

پس از اتمام رقابت‌های آسیایی ۱۹۵۸ توکیو که کاروان ایران عملکردی نظیری داشت، ورزش در کشورمان کم‌کم رونق گرفت و بسیاری از کسانی که وارد دنیای ورزش شده بودند، امیدوار به حضور در بازی‌های آسیایی ۱۹۶۲ که به میزبانی جاکارتا پایتخت اندونزی برگزار می‌شد، بودند. اتفاقی که به علت کمبود بودجه کشور در آن زمان رخ نداد و مسئولان وقت تصمیم گرفتند بار دیگر و پس از گذشت تنها یک دوره ایران در بازی‌های آسیایی حضور نداشته باشد. بدین ترتیب کشورمان در طول فاصله زمانی کمی بیش از ۱۰ سال برای دومین بار در مهمترین رویداد چند ورزشی قاره‌کهن که در حال سیری کردن اولین دوره‌هایش بود و آزمون و خطای زیادی را تجربه کرد، حضور نیافت و غایب بود. اتفاقی که شاید اگر رخ می‌داد و ایران کاروانی به جاکارتا اعزام می‌کرد، غلامرضا تختی که آمادگی فوق‌العاده‌ای داشت، به دومین طلای خودش در بازی‌های آسیایی می‌رسید. موضوعی که محقق نشد تا ورزش ایران یکی از بزرگترین حسرت‌هایش را تجربه کند.

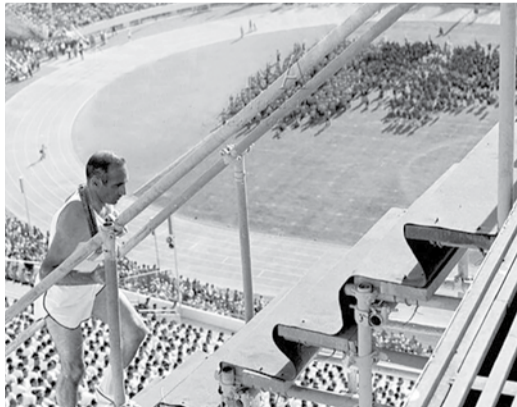

دوره اول ۱۹۵۱ - دهلی نو هند

اولین دوره بازی‌های آسیایی در سال ۱۹۵۱ میلادی به میزبانی دهلی پایتخت کشور هند برگزار شد. در چند دوره گذشته عادت کرده‌ایم رقابت‌ها در فصل تابستان یا پاییز برگزار شود اما نکته جالب اینکه اولین دوره مسابقات به علت گرمای بیش از اندازه هند در فصل تابستان، در ماه مارس ۱۹۵۱ برگزار شده. کاروان ایران در اولین دوره نسبت به آنچه که امروز شاهد آن هستیم جمع و جورتر بوده؛ به گونه‌ای که مسئولان ورزش ایران در آن زمان تصمیم گرفته‌اند، رشته‌های مدال‌آور را به رقابت‌ها اعزام کنند. شاید یکی از مهمترین دلایل این اتفاق سخت بودن سفر به کشورهای خارجی بوده. کاروان ایران در اولین دوره مسابقات در ۴ رشته بسکتبال، شیرجه، وزنه‌برداری، فوتبال و دوومیدانی در بازی‌های آسیایی ۱۹۵۱ حضور پیدا کرد. پرچمداری کاروان ایران در اولین دوره مسابقات بر عهده محمود نامجو نماینده وزنه‌برداری ایران بود. نکته جالب اینکه کاروان ۶۴ نفره کشورمان در بازی‌های آسیایی دهلی در روز پایانی رقابت‌ها موفق شد با کسب ۸ مدال طلا، ۶ مدال نقره، ۲ مدال برنز و در مجموع ۱۶ مدال رنگارنگ به

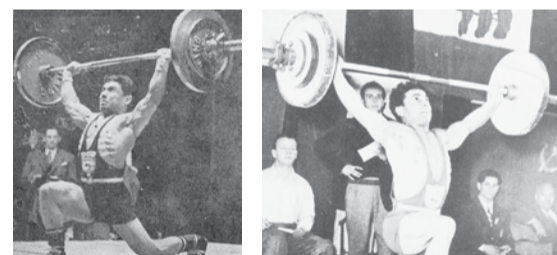

رتبه سوم جدول رده‌بندی مدالی اولین دوره بازی‌های آسیایی برسد. کاروان کشورهای ژاپن و هند به ترتیب با کسب ۶ و ۵۱ مدال در مجموع بالاتر از ایران به عنوان قهرمان و نایب قهرمان بازی‌ها معرفی شدند. نکته جالب درباره کاروان ایران اینکه تیم ملی وزنه‌برداری که در آن زمان مردانی همچون محمود نامجو، جعفر سلماسی و حسن فردوس را داشت با کسب ۷ مدال طلا و ۳ نقره نقش بسزایی در رسیدن کاروان ایران به رتبه سوم جدول رده‌بندی مدالی داشت. نوبتانه کاروان ایران در آن دوره به مدال‌های تقی اکبری اسطوره شیرجه ایران باز می‌گردد. رشته‌ای که ورزش ایران در چند دوره گذشته با توجه به حضور شیرجه‌روهای قدرتمند چینی و ژاپنی در بازی‌هایی آسیایی از حیث کسب مدال در آن جا مانده. جالب اینکه علی باغبانباشی اسطوره دوومیدانی کشورمان که چند سال پیش درگذشت هم موفق شد اولین مدال کشورمان در یکی از مهمترین رشته‌های بازی‌هایی آسیایی یعنی دوومیدانی را کسب کند. باغبانباشی در بازی‌های ۱۹۵۱ دهلی‌نو موفق به کسب یک مدال طلا و یک نقره شد.

سومین دوره ۱۹۵۸ - توکیو ژاپن

ورزش ایران پس از یک دوره غیبت، در رویداد تازه تأسیس قاره‌کهن در سال ۱۹۵۸ به آن بازگشت. جایی که تعداد نفرات اعزامی کاروان ایران برای حضور در سومین دوره رقابت‌ها با افزایش چشمگیری نسبت به دوره پیشین که ایران حضور داشت، روبه‌رو شده بود. به گونه‌ای که در اولین دوره ایران با ۶۴ ورزشکار برای حضور به هند سفر کرد اما در سال ۱۹۵۸ با ۱۱۲ ورزشکار و در رشته‌های وزنه‌برداری، کشتی آزاد، بوکس، والیبال، فوتبال، دوومیدانی، تنیس روی میز، شیرجه و دوچرخه‌سواری در رقابت‌ها حاضر شدند. محمود نامجو در دومین حضور کاروان ایران در بازی‌های آسیایی هم پرچمدار ورزش ایران در مراسم افتتاحیه این رویداد بود. مثل همیشه وزنه‌برداری و کشتی آزاد آوری کاروان ایران در بازی‌های آسیایی را به دوش کشیدند. تیم‌هایی که نفرات سرشناسی همچون محمود نامجو، امامعلی حبیبی و غلامرضا تختی را در ترکیب‌شان داشتند.

عجیب مثل نامجو

نکته جالب توجه اینکه نامجو در رقابت‌های آسیایی ۱۹۵۸ با ۴۲ سال سن روی تخت رفت و موفق شد به مدال نقره رقابت‌ها برسد. اتفاقی که هنوز هم پس از گذشت سال‌ها برای بسیاری از علاقه‌مندان به ورزش جای تعجب دارد زیرا عمر حضور در ورزش سنگینی مانند وزنه‌برداری کوتاه‌تر از سایر رشته‌های ورزشی است. البته باید گفت شرایط در آن زمان با حال حاضر تفاوت زیادی داشت. تیم وزنه‌برداری با کسب ۳ مدال طلا، ۴ مدال نقره و یک برنز به مانند دوره اول موفق شد در بین تیم‌های شرکت کننده در رقابت‌های وزنه‌برداری به مقام قهرمانی برسد. پس از وزنه‌برداری کشتی آزاد موفق شد با تکیه بر ستارگانش ۳ مدال طلا، ۳ مدال نقره و ۲ مدال برنز کسب کند. مهمترین طلای‌های کشتی ایران در بازی‌های آسیایی ۱۹۵۸ توکیو امامعلی حبیبی و غلامرضا تختی بودند. دو ورزشکاری که آوازه‌شان پس از این بازی‌ها بین مردم پیچید.

سال‌هاست که ورزش ایران در بازی‌های آسیایی به علت حضور تیم‌های همچون ازبکستان موفق به کسب مدال در بازی‌های آسیایی نشده. در آن زمان اما کاروان ایران در بوکس یک‌هزار و یکصد و یک بوکسورهای ایران شدند در توکیو ۱۹۵۸، ۳ مدال نقره و ۳ مدال برنز کسب کنند. دستاوردی که سال‌هاست رسیدن به آن برای بوکس ایران آرزو شده. نکته جالب درباره کاروان ایران در بازی‌های آسیایی ۱۹۵۸ توکیو این است که در این دوره مسئولان ورزش ایران با اعزام زنان ورزشکار به مهمترین رویداد چند ورزشی قاره آسیا موافقت کردند. زنان ورزشکار در این دوره در رشته‌های تنیس روی میز و دوومیدانی به مصاف حریفان شان رفتند، با وجود این اما موفق به برتری مقابل حریفان شان و کسب مدال نشدند. موضوعی که باعث شد اولین حضور زنان ورزشکار ایران در رقابت‌ها با ناکامی همراه شود. در آن زمان که بسیاری از والدین با حضور دختران‌شان در مدرسه مخالفت می‌کردند، سفر ۴ زن ورزشکار ایرانی به ژاپن و حضور در رقابت‌های آسیایی یک تابوشکنی بسیار بزرگ بود.

